

credea acum în el nici chiar *Români* (erau) și alegea — Kossuthiști.

Sunt azi, după chiar mărturisirea lui Kossuth Ferecz, 24 deputați kossuthiști aleși cu voturi românești.

Pe aceștia numai noi naționaliștii îi putem scoate din șea. Și așa am judecat noi, cel-ce rupserăm cu trecutul și ne aruncăm astăzi iarnă în luptă: singurul mijloc de a-i scoate sunt *adunările populare*.

Cu graiul viu, — eată cum se poate lumina poporul.

În Dieta nu mi-s'a prea dat prilej să vorbim.

În adunările populare vorbit-au însă atât deputații, cât și alți fruntași. S'a auzit și învățat poporul atâta, cât nici citind cărți întregi nu putea mai mult.

Ear adunări s'au ținut în toate părțile locuite de Români. A început pe Murăș: la *Ghioroc, Radna, Bărsava*, încă astăzi vară. Și s'au urmat în toamnă în Banat: la *Vărădia, Coșteiu*, a venit adunarea măreață dela *Lugoj, Buziaș*, cea dela *Ciacova*, dela *Oravița, Biserica-Albă și Bozovici*. În Munții-Apuseni, la *Alba-Iulia, Zlagna, Abrud sat*, la poalele Munților: *Vințul de jos, Sebeșul săsesc și Teiuș*. Adunatu-s'au apoi cei dela *Hunedoara și Hațeg*. Fratele Mihali a pus în mișcare, nu numai pe Români din cercul *Ileanda Mare*, dar ținut-a adunare chiar la *Somcuta-mare*, la *Spinii* și chematu-i-a la viața națională și pe cei din *Tara Oașului*: la *Negrești* a fost adunare înălțătoare de suflete.

La *Iosășel* l-am sguđuit pe *Sombati*, căruia, așa se vede, i-s'a părut slab poporul (deși l'a ales de două ori), căci de partidul poporului românesc nu vrea să audă, ci dă târcoale partidelor ungurești... În *Bihor* de asemenea ținutu-s'au frumoase adunări la *S. Miclăuș, Săcădate, Bratca, Hosasau, Cociuba, Vășcău, Beiuș, Ceica, Bliu și Lunșoara*. Nu mai puțin încălzitu-s'a poporul la *Pecica, Lipova și Curtici*.*)

Tuturor acestora sunt a-se adăuga adunările în cercurile celor opt deputați români, cari toți aproape în fiecare sat au dat seamă alegătorilor despre cele ce se petrec în țară.

Se apropie astfel de sută numărul adunărilor ținute și nu mărim dacă apropiem de patru sute numărul acelor Români, căror cu graiul viu li-s'a spus, cari le sunt drepturile și datorințele, cari încălzii și im-

le multe, ce s'au ținut am sus de toate noi, cei cari

*) Dintre aceștia au fost: *Dr. N. Comșa* la *Lugoj, Sebeșul săsesc și Teiuș*; *V. Damian* la *Lugoj, Iosășel, Buziaș, Spinii, Oravița și Bozovici*; *Dr. T. Mihali* la *Somcuta-mare, Negrești, Lugoj, Hosasau, Cociuba, Vășcău, Beiuș, Ceica, Buziaș, Oravița și Bozovici*; *Dr. A. Novac* la *Lugoj, Vărădia, Coșteiu, Buziaș, Ciacova și Biserica-Albă*; *Dr. St. C. Pop* la *Alba-Iulia, Zlagna, Abrud-sat, Vințul de jos, Teiuș, Lugoj, Buziaș, Lipova și Curtici*; *Dr. I. Suci* la *Iosășel, Lugoj, Buziaș, Ciacova, Lipova și Curtici*; *Rusu Șirianu* la *Iosășel, Vărădia, Coșteiu, Lugoj, Ciacova, Săcădate, Bratca, Hosasau, Cociuba, Vășcău, Beiuș, Oravița, Ceica și Lunșoara*; *Dr. A. Vlad* la *St. Miclăuș, Lugoj, Buziaș, Alba-Iulia, Sebeșul-săsesc și Vințul de jos*.

ni-am învățat printre popor și am avut astfel prilej să-l cunoaștem mai de aproape, să-l auzim cum vorbește, cari îi sunt dorințele și mai ales năcăzurile multe, ce trebuie lecnite.

Despre cele auzite și văzute cu prilejul adunărilor populare va fi vorba în articolii cari vor urma.

Incurcătura din țară.

Urmările incurcăturii din țară încep să se simtă. Cea mai dureroasă este, fără îndoială, chemarea sub arme a rezerviștilor. Zeci de mii de familii plâng pe urma capului familiei, dus sub steag. Ce le pasă însă domnilor Kossuth, Apponyi și Bánffy? Ei zic că întâmplă-se ori-ce, numai să-l poată sili pe M. Sa să dea comanda ungurească în armata împărătească.

Așa că pe când în mulțimea mare a poporului e jale, domnii dela comitat tot se mai trag în degete cu stăpânirea din Budapesta și nu lasă pe nou numiții fișpani să-și ocupe scaunul. D'acel o mulțime de incurcături. La *Ungvar* noul fișpan n'a găsit nici casă unde să doarmă, căci nimeni n'a vrut să-l dea, ear ca să nu poată șede în casa comitatului, din porunca domnilor dela comitat, toate ușile și ferestrele au fost scoase din tâțani și cărăte, amestecate, prin poduri.

Tot așa a pătît-o și noul fișpan din *Selmeczbánya*. A fost silit să se ducă să doarmă într'un sat vecin.

Stăpânirea din Budapesta în fața acestor licaloșii, a oprit și ea sumele de bani ce comitatele primesc din vistieria țării. Viceșpanii li-a dat plata na acum chiar dacă vor, cum s'a întâmplat dela *Măcău*, puțin le pasă: au din ce trai trei luni. Până atunci cred că stăpânirea d'acum va pleca din fruntea afacerilor țării.

Mai mare e incurcătura la *Sătmar*. Viceșpanul d'acolo a chemat adică la adunare sfatul comitatului. Fișpanul Nagy a trimis însă tuturor scrisoare în care le spune că zadarnic ar veni la congregație, căci el va împedeca cu puterea ținerea ședinței. Domni de toate partidele au hotărât însă că se vor duce la ședință.

De altminteri se crede că până la 1 Martie, când se va deschide iară Dieta, se va putea face pace între partide, așa că venind un nou ministru, acestuia să i-se voteze recuții și dările și în țară să se facă rânduială.

Lukács fostul ministru, și acum în sărbători a fost pela mai multe căpetenii de ale partidelor ungurești să se sfătuiască cum să facă pace.

Adunare poporală sârbească.

Din *Stuparul* vechiu se vestește că la 26 Dec. Sîrbii d'acolo au ținut adunare poporală. Au luat parte numeroși alegători din toate satele vecine.

Cel dintâiu a vorbit *Dr. Branco Ilici*, care a vorbit despre starea politică a țării.

Iasa Misici a arătat trebuința ca poporul sârb dela sate să fie și el trezit pentru ca apoi să lupte și cu mai mare putere pentru drepturile naționale.

Tot în acest înțeles a vorbit *Cusma Milanovici*.

La urmă a vorbit *Dr. Iasa Tomici* care a arătat nemulțumirea poporului sârb față de planul de lege a lui *Kristóffy*. A spus că dându-se drept de vot numai celor ce știu să scrie și să citească, jumătate din cetățenii țării vor fi despoiați de drepturile pe cari după legea de acum li-ar avea.

Nu poate primi nici paragraful în vînt tutea căruia nu s'ar putea alege deputații luptătorii naționali cel mai de preț: *cel care în lupta națională ar ajunge osândiți pentru așțare*. D'aceea, a zis, Sîrbii vor fi sunt împotriva planului de lege întocmit de *Kristóffy*.

Pentru plasarea la meserii.

Poporul român e alcătuit mai mult din țărani, care își câștigă pâinea de toate zilele prin sudoare și muncă grea, dar care muncă e mai mult folosită pentru alții. Ni-se înfațșază o icoană neagră a viitorului, dacă nu ne vom îngriji de poporul român, dacă vom sta și mai departe nepăsători. Toate meseriile și comerțul se află în mâni străine. Dacă dorim să asigurăm copiilor nostri un viitor mai bun, trebuie să ne îngrijim și de o generație tineră de meseriași și comercianți.

Pentru înmulțirea clasei de mijloc s'a făcut la Români foarte puțin. Ne plângem că poporul nostru nu e prea înduplecat aș da băieții la meserii, când colo noi nu prea avem cine să se îngrijască de a așeza băieții nostri la meserii.

«Reuniunea sodalilor români» din *Sibiu* în frunte cu harnicul ei prezident *Tordășianu*, apoi câte-va societăți române și-au dat ce e drept osteneala pentru a sta în ajutor părinților săraci când era vorba de a așeza băieții la meserii. Dar asta în seamă pentru un popor de trei milioane prea puțin, și d'aceea, pentru-că ce s'a făcut s'a făcut fără sistem.

Trebuie să înființăm o reuniune cu filiale în toate părțile locuite de români, care să aibă ținta a îndemna poporul la îmbrățșarea meseriilor și a da ajutor băieților săraci cari trebuie așezați ca învățăcei. Reuniunea aceasta trebuie să fie mijlocitor între public și măestri cari au lipsă de ucenici. Băieții orfanți și săraci nu vor mărătați atunci pe strade, ci vor fi așezați pe cheltuiala Reuniunii la meserii, și se vor crește ca bărbați vrednici.

Această societate va supraveghea băieții aplicați la meserii, ca să aibă purtare bună și măestri să fie cu purtare de gri față de ei.

Toate națiunile din patrie au astfel de reuniuni, Sîrbii au «*Privrednik*», Croații «*Hrvatsko drustvo za namjestanje naučnika u obrti i trgovinu*» în *Zagreb*. În anul trecut au înființat și Slavii catolici din *Bosna și Hertegovina* o astfel de reuniune sub numele «*Napredak*» cu centrala în *Sarajev*.

Magazinul de haine bărbătești și de copii a lui

Holtzer József din Arad.

Mare asortiment de stoffe din țară și streinătate, precum și haine de școală, paltoane și costume pentru copii.

Croitorie eminentă.

Atelier și lucru propriu!

Prețuri surprinzător

de ieftin

avii catolici din Bosnia și Herțegovina
un popor foarte sărac și mic de vr'o
5.000 de suflete și totuși au întemeiat
miunea «Napredok» care a arătat într'un
rezultate îmbucurătoare peste așteptare.

Nu e drept să mai așteptăm dela par-
tulari și reuniuni cu diferite scopuri cul-
rale, se poate grija pentru creșterea unei
nerații de comercianți și meseriași. Nu
trebuie să existe om inteligent, neguțator,
meseriaș sau țaran care n'ar fi membru
al acestei reuniuni, a cărei filiale trebuie înfiin-
te pretutindeni unde locuiesc Români.

Se vestise că o astfel de reuniune e
pe cale de a se înființa și că neobositul di-
ector Tordășianu a și pregătit statutele a-
stei reuniuni.

Trebuie cu toți să îngrijim de copii
noștri, căci în învățatură e putere, iar tină-
tul e speranța lumii.

Sarajevo, 8/21 Dec. 1905.

Teodor Filipescu.

Telegrame.

Petersburg, 28 Dec. Ziua de ieri a fost pen-
tru Moscova o *admirabilă și sângeroasă*. Dela amiază
până seara a decurs lupta desperată, la *baricade*
breau cu grămadă codârile și soldații îi impușcă
pe răscolii abea armași, ca pe iepuri. Trupele
sunt foarte crâdce. *Numărul morților și răniților*
peste cincisprezece mii. Îndeosebi femeile dau
dovezi de nimer curajiu, luptând ca niște fiare
la baricade alături de bărbații. Desperarea mun-
torilor e de nedescris și deși n'au aici o nă-
dejde de învingere, luptă până la cea din urmă
picătură de sânge. *Revoluționarii eri și-au schim-
bat tactica; nu mai fac baricade, pe cari tunu-
le le imprăștie ca pleava, ei impușcă de prin
se, ferestre, porți. Aici așa se crede că lupta
a dura cel mult două zile, pentru că pierderile
răscolilor sunt grozav de mari și pentru că meren-
te se zăresc rindurile. Eri a sosit în Moscova ge-
neralul *Micensko*, pe care, după cum se vedește,
rindul voește să-l investească cu dictatură.*

Londra, 28 Dec. Cele din urmă vești ce so-
se din Moscova, susțin că revoluționarii au reu-
șit să cuprindă *un turn și acolo să așeze mai
multe tunuri*. O mulțime grozavă de oameni s'au
adunat pe piața mare, unde a decurs o *luptă sân-
geroasă*. *Un regiment de căzați, unul de infan-
terie și unul de dragoni s'au răscolit*. Încercarea
răscolilor de a ocupa gara *Nicolae* n'a izbutit.
Lupta ce s'a dat aici au perit cel puțin două
mii de oameni. Amiralul *Dubason*, a depeșat la
Petersburg că numărul morților și răniților e de
și puțin cincisprezece mii și că situația e foarte
critică. *Telegramele sosite azi încă n'aduce ceva
schimbare, revoluționarii n'au înaintat, dar nici
armele nu sunt de oboseală.*

Pentru popor.

Onoratorilor direcțiunii ale despărțămintelor Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

În vederea trebuinței foarte simțite de a în-
mulți cunoștințele economice ale poporului no-
stru agricultor și astfel a influența asupra ameliorării
situațiunii lui materiale și a-l face mai har-
nic în lupta tot mai aprig ce ne așteaptă pe te-
renul cultural, — comitetul Asociațiunii în șe-
dința sa dela 12 Decembrie c. a decis să înceapă
organizarea de organizare a prelegerilor economice
pe baza în decursul anului 1906 conform programei
următoare:

1. Se vor ținea în decursul anului 1906 pre-
legeri în 20 despărțăminte ale Asociațiunii, dis-

tribuindu-se suma de cor. 2000 — votată spre
acest scop în 20 de părți egale de câte cor. 100.

2. Prelegerile se vor ținea în scrii și nu
numai într'o singură comună.

Comunele în cari se vor ținea prelegerile
nu să fie designate de comitatele cercuale ale
despărțemintelor, cari vor trebui să fie cu deo-
sebită considerare la împrejurarea, că comunele
designate în scopul prelegerilor să fie îndeosebi
dintre acelea, unde până acum nu s'au ținut nici
adunări de despărțământul nici prelegeri populare,
și astfel Asociațiunea nu e cunoscută acolo nici
după nume.

Se va mai avea în vedere situațiunea scă-
pătată a comunelor și neapărata trebuință de a
se face ceva pentru povățuirea locuitorilor lor
pe calea progresului în cele economice.

3. Ca conferențieri se vor angaja specialiștii
noștri pe terenul agriculturii, între cari și învă-
țătorii cari s'au calificat în timpul din urmă în:
pomărit, vierit, stupărit, etc.

4. În scopul angajării acestor persoane co-
mitetul central va adresa un apel către direcți-
unile și comitatele cercuale ale despărțământului
cărui aparțin — până la 15 Ianuarie n. 1906.

În înștiințare vor avea să arate califica-
țiunile economice de care dispun, eventual pu-
blicațiunile economice care au scris și prelege-
rile economice cari le-au ținut până acum, ori
apoi dovezi despre arangiarea de grădini școlare,
pomicerie de viță și de pomi, stupărit etc.

5. Comitetele cercuale vor recomanda pe-
titiunile, cari le vor afla demne de recomandat,
fiind îndeosebi cu considerare la împrejurările
speciale ale despărțămintelor; pentru că bine să
se noleze, într'una de despărțăminte se va simți
mai mult lipsa de cunoștințe referitoare la cul-
tura pământului și a vitei, într'altă referitor
la cultura pomilor, într'altă referitor la cultura
legumilor și iar într'altă referitor la cultura
vilor stupilor, etc.

6. Prelegerile vor trebui lucrate sau cel
puțin schițate prealabil și transpuse comitetului
central spre revizuire.

Comitetul își rezervă dreptul a publica pre-
legerile mai reușite în revista „Transilvania” sau
în bibliotecă populară a Asociațiunii.

7. Comitetul central va remunera fiecare
prelegere economică cu maximul de 10 cor. în
contul d'urnului și speselor de călătorie.

8. Toate prelegerile se vor ținea sub presi-
diul unui delegat al comitetului cercual care va avea
să prezideze câte o prelegere-două, pentru că nu
unii din ei să fie prea împovărați.

8. Se va face propagandă, ca să participe
la aceste prelegeri și popor din comunele înve-
cinate.

10. Cu ocaziunea acestor prelegeri să se
distribue și cărți economice și să se înființeze
bibliotecă și agenturi ale Asociațiunii, ca astfel
pe urma prelegerilor să rămână și ceva real, și
pe această bază să se poată clădi mai departe.

11. Comitetul central să pună la dipoziti-
a despărțământelor statutele și regulamentele ne-
cesare în număr de ajuns cum și câte un exem-
plar din toate numerile bibliotecii sale populare,
eventual și alte cărți, pentru că prin acestea să se
poată pune bază bibliotecilor populare în toate
comunele unde se țin prelegerile economice.

12. Este de dorit ca comitatele cercuale să
procure și ele, pe cât e posibil, din mijloacele
proprii, din donațiuni, etc. un număr oarecare
de cărți potrivite pentru popor, ca și pe această
cale, rind pe rind, să se ajute augmentarea bi-
bliotecilor populare în comunele unde se țin
prelegeri economice.

13. Mai departe este de dorit, ca direcți-
unile și comitatele cercuale ale despărțămintelor
să stăruie a crea și din partea lor fondurile ne-
cesare, pentru că seria prelegerilor economice să
se poată ținea într'un număr cât mai mare de
comune.

14. Este de dorit ca prelegerile să se țină
liber, nu cetite, și în mod cât mai practic.

Spre acest scop tot ce se poate arăta și

experimenta să se arete și experimenteze, așa
de exemplu:

a) Referitor la cultura pământului, se vor
arăta diferitele soiuri de mașini și rechizite agri-
cole, și unde se poate se vor pune și în lucrare,
ca cei prezenți să se poată convinge de avan-
tagiile lor.

b) Tot așa se va proceda la prelegerile de-
spre pomărit, arătând cum se face în realitate
semănatul pomilor, strămutarea, altoirea și for-
marea coroanilor lor, etc.

c) La cultura vitei se vor arăta d. e. cum
se face rigolarea pământului, altoirea vitei, etc.

d) La cultura legumilor se vor arăta dife-
ritele soiuri de semințe mai alese și înșăș exem-
plare din legumile cele mai frumoase și mai ren-
tabile, etc.

e) La stupărit se vor arăta d. e. coșnițele
sistemate, diferitele soiuri de rechizite și ma-
șini practice, și așa mai departe se va proceda
și referitor la alți ramii agricoli.

15. Despărțămintele, cari dispun de schiop-
ticoane, vor fi rugate să le pună și în serviciul
prelegerilor economice.

16. Comitetul central își va da concursul
său pentru procurarea de diapozitive cu caracter
economic din suma ce eventual nu va putea fi
distribuită conform acestei programe, în scopul
prelegerilor economice.

Comunicând onoratorilor direcțiunii această
programă de acțiune, le rugăm să binevoiască a
lua — cu ajutorul comitetelor cercuale — toate
dispozițiunile necesare pentru ca prelegerile să se
poată începe cât mai îngrabă.

Îndeosebi le rugăm:

1. Să ne propună drept conferențieri per-
soane probate și conștiențioase.

2. Pe baza programei generale să compună
programa specială pe seama despărțământului,
stabilind comunele în cari să se țină prelegerile,
timpul când să se țină și anume care membrii
ai direcțiunii să prezidieze diferitele conferențe
(prelegeri).

3. Atât recomandarea conferențierilor cât și
programa amintită în punctul precedent să ni-se
prezenteze până la 15 Ianuarie n. 1906.

4. La alegerea despărțămintelor cărora li-se
va distribui suma de câte 100 cor. — în scopul
prelegerilor economice, se vor avea în vedere:

a) conferențierii destoinici ce se vor anunța
din diferitele despărțăminte;

b) concursul ce ni-l vor pune în vedere
direcțiunile și comitatele cercuale întru executa-
rea programei; anume: prin firma voință de a
organiza biblioteci și agenturi populare în co-
munele unde se vor ținea prelegeri, cum și prin
angajamentul de a face câte ceva și din partea
lor pentru augmentarea bibliotecilor ce vor în-
ființa, etc.

Deodată cu rezoluțiunea ce se va da des-
părțămintelor, li-se vor trimite și statute și regu-
lamente, cum și publicațiunile de cari Asocia-
țiunea dispune, în scopul de a pune bază bibli-
otecilor populare.

Din ședința comitetului central al Asocia-
țiunii, ținută în Sibiu la 12 Decembrie 1905.

Ioșif Sterca Șuluțiv,
president.

Ioan I. Lapădatu,
secretar II.

DIN ROMÂNIA.

Dela Camera. După ce în ședința dela 25
Decembrie a camerei a vorbit ministrul școalelor,
dl M. Vlădescu, desvinovătându-se de invinuirile
ce i-s'au adus că ar fi risipit banii țării, a luat
cuvântul ministrul *Al. Bălăreanu*, care a vorbit și
în ședința dela 26 c., căutând să răspundă în-
deseși invinuirilor ce i-au adus deputații N. Fi-
lipescu și Marghiloman că ar fi schimbat pe jude-
cători fără vre-o pricină ci numai din răsunare
politică.

CANCELARIA ARHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

A r a d, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria“.)

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera ar-
chitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează bi-
sericii în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, speci-
ficări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuit.

Ungurii și răscoala Românilor!

De: A. Boreștia-Cercol.

Articolul de mai jos e scris d'un țaran. Noi nimic n'am schimbat întrânaul, ci-l publicăm cu plăcere și ca o dovadă despre luminarea creșcândă a poporului nostru.

Mai zilele trecute din pricina alegerii, deputat dietal în Hunedoara, s'a răspândit din peana unor mișei știri că Românii se pregătesc de o răscoală în părțile Ardealului, și că primesc în taină arme din Viena și din alte părți. Stăpânirea maghiară s'a și grăbit să trimită jandarmi și soldați pe capul fraților noștri din acele părți. Nu-l destul că sunt năcăjiți de sărăcie, ci li și batjocoresc în modul cel mai nedemn. Ce batjocuri mai mari trebuie, decât să arăți lumii că un popor s'a resculat și calcă legile, jefuește și pradă tot. Acestea le-au scris foile lor despre cel mai liniștit popor dintre toate popoarele acestei patrii. Foilor li-e teamă și le pare foarte rău văzând că Românii se lumineză și-și pretind drepturile. Văzând că lup-tăm pentru ce e al nostru, zic că voim să ne resculăm și că turburăm liniștea, pe temeiul acesta au și grăbit cu trimiterea miliției să apere pe maghiari. Sau mai bine, au trimis pompieri să stingă focul care încă nu s'a aprins, d-lor însă au trimis miliția fără ca întâiu să fi trimis oameni încrezuți lor, să cerceteze, ci s'au luat după acei mincinoși ce au scris numai cu scop să agite unghurimea.

Domnii dela stăpânire cugetă bagseama că cu soldații și cu alte lucruri vor sili pe Români să îndrăjască Ungurii și pe cei dinfruntea Statului, dar nu cugetă că prin aceste tratări și cel mai credincios cetățean al patriei se îndoiește.

Lucru foarte urât acesta, deoarece ce acum când este țara în cea mai mare neînțelegere tocmai în acest timp au scornit minciunile acestea despre noi Români.

D-lor zic că respectează legile. Dacă le respectează atunci, desigur trebuie să pedepsească aspru pe cei ce și-au pierdut conștiința și ne-au arătat lumii ca cei mai nedemni dintre toți, dacă nu-l vor pedepsi atunci trebuie să credem că domnii dela stăpânire nu lucră în înțelesul legii, cel puțin când e vorba să ne apere pe noi, atunci nu se respectează legea.

Acum nu ar trebui să zibă loc acestea turburări între noi, ci ar trebui să ne înțelegem toți cetățenii patriei și să ne nizuim într'acolo să facem fericiți pe toți, împărțându-l astfel

de o potrivă de drepturi, și de alte bunătăți cari li-se cuvin unuia ca și altuia.

O dovadă despre dragostea lor față de noi e și aceea, că în zilele acestea au trimis jandarmi printre români de au strâns dela ei toate puștile (puștile) ce au avut.

Strângerea puștilor nu a avut și nu are nici un înțeles, deoarece ce o răscoală — dacă aceea ar exista — nu se poate potoli cu aceea, că se strâng armele.

Dacă din cauza răscoalei și a micilor lucruri neînsemnate a strâns guvernul puștile dela români, atunci trebuie să credem că domnii nu cunosc nimic, absolut nimic din mișcările răscoalelor și a revoluțiilor. Eu așa cred, că răscoala începută odată nu numai cu puști sau cu tunuri se continuă, ci cu tot felul de scule ucigătoare, dovadă sunt cazurile de față din Rusia, dar mai ales cazul trist ce s'a întâmplat cu marele duce rus Sergius, care cu o bombă — mi-se pare — tot l'au sfârșit revoluționarii. Vedeți dar domnii dela putere! Acești oameni dornici de libertate poate nici n'au avut la ei arme și totuși au putut săvârși un lucru atât de mare, în mijlocul orașului neconturbat de nimenea. Alții ofițarii ruși încă și-au sfârșit viața în alte chipuri fără să fie împușcați.

Revoluția — după-cum am mai zis, — se poate produce și fără de puști, furia poporului flămând și fără drepturi e mai puternică decât ori-ce armă.

Răscoala dar se produce, cu securi, topoare, furci de fer, drugi de fier — ba în comitatele unghurești văzărăm că și cu ouă clocite. De ce nu dă stăpânirea poruncă să le strângă și ouăle? — Se înțelege dacă nu-l pășuș pe ele, nu știu unde sunt ascunse!

După-cum știm dar revoluția ia noi, nu-i nici vorbă nici pe departe să isbucnească — din partea Românilor — dar cum se produce acum în Rusia și după-cum s'a produs odinioară în Franța — numită și țara revoluționel — și acolo în cea mai mare parte cu aite arme nu numai cu puști, focul aprins odată arde până mistue tot ce are în cale, tot așa și un popor năcăjit și infuriat de nedreptăți și de sărăcie, începând odată răscoala și revoluția doamne cu greu se potolește.

Mai cu greu îl alini decât pe un dușman din afară. Mai bine, ar fi, domnii dela putere să porcederă pe alte căi nu pe acestea ce ați apucat.

Zic ar fi mai bine dacă a-ți fi mai bunți față de popor adevă de toate popoarele patriei și să-i liniștiți dându-le astfel drepturi de o potrivă la cel bogat ca la cel sarac, și ear întors la cel sarac ca și la bogat fără deosebire de

națiune sau confesiune, că așa se cuvine să fie de o potrivă și la drepturile țării și la dările ei. Vedeți domnii că și Ungurii mai săraci încă nu sunt mulțumiți cu puștile voastră, nici ei n'au drepturi. Vă asigur că românii n'aveți să vă temeți, ei sunt foarte niștiți, ei vor să trăiască cinstit și nu stăm la viața nimărui.

Poporul din toate națiunile se sbate nevoi și în lipse ca peștele beat de mătase.

Nu e deci cu dreptate că au lăsat din pe români de pradă, mai ales dacă vinev lup în comune — prin părțile paduroase — au cu ce se apăra de fel.

Asta trebuie să se schimbe în țara noastră domnii fac singuri agitație, mai ales scum neștiind poporul pentru-ce s'au strâns puștile necontenit se întreabă unii pe alții ca din cauză le strânge, și astfel s'a produs un mur în popor.

Revoluția din Rusia.

Lupte sângeroase. — 20.000 morți

Știrile sosite eri din Rusia arată acolo se petrec lucruri îngrozitoare. În care zi se dau lupte sângeroase între pele împărătești și între răsculații (muncii mai ales din orașele mari).

După știrile sosite, în cele din urmă patru zile numai în Moscova au căsūt luptă 20.000 soldați și muncitori.

Mai grozavă a fost ziua de Duminică când pe ulițele orașului se îndesau 45.000 muncitori cari au părăsit fabricile și au să mai lucreze până nu li-se vor drepturi.

Iată ce se telegrafiază despre luptă :

Vre-o sulă de resculați s'au închis casa tipografului Sytin. De acolo — din restre și de pe deschizăturile acoperișului trageau cu puștile în ostașii din stradă. Venit atunci trupe numeroase și au început casa. Trompetele sunau și celorlalte case li-s'a trimis vorbă să se predea. Războiul a fost împușcături și mai dese, și dați cădeau cu grămada. Pedestrașii se retras atunci și a sosit artileria. Și așa acesteia resculații au tras cu puștile.

MOARTEA BUNICEI.

De: PIERRE LOTI.

Biată bunicea, încântătoarea bunicea era să moară!

Ne găseam toți adunați împrejurul patului său, în amurgul unei zile de primăvară. Nu trecuse decât patru zeci și opt de ceasuri de când căzuse la pat pierzându-și cunoștința! dar, din pricina virstei sale înaintate, doctoratul declarase că sfârșitul ei era foarte apropiat.

De odată mintea i-se luina iar; ea ne recunoscuse și ne striga pe nume, ea ne chema, ne ținea aproape de dînsa cu un glas dulce și fermecător, — glasul ei de altădată, probabil, — pe care eu nu îl cunoscusem nici odată.

Cum stam alături de tatăl meu măsuram cu privirea pe bunicea murindă, și modesta și marea sa oda, cu mobile vechi. Mă uitam mai cu samă la acele tablouri de pe pereți care reprezentau niște vase cu flori.

Oh! acele aquarele ale bunicei, acele drăgălașe nimicuri naive! Toate purtau următoarea dedicație „Buchet, mamei mele“, iar de desubt o respectuoasă poezie dedicată ei, un quatrain, pe care acum știam să-l citesc și înțeleg. Ele erau opere din copilăria sau din frageda tinerețe a tatălui meu, care, la fie-care aniversare a zilei ei, împodobia astfel pereții locuinței umile, cu un nou tablou.

Bietele nimicuri naive, mărturii vii ale acelei vieți atât de modeste de altădată, ale acelei sfinte intimități dintre fiu și mamă, — a vechilor vremuri, urmă a marelor viteji, din ajunul groznicelor răsboaie a corsarilor englezi cu bandiții.

Poate pentru întâia oară m'am gândit atunci că bunicea fusese și ea când-va tinăra; că fără îndoială, înainte de turburarea ce-îrăpise mințea tata o desmerdase cum desmerd eu pe mama, și că durerea lui de a nu o pierde trebuie să fi fost nemărginită; imi era milă de dînsul și-mi simțeam sufletul plin de remușcări, fiindcă risesem de cântecele ei, fiindcă risesem când ea sta de vorbă cu imagina din oglindă...

Fui coborît în odaile de jos. Sub diferite pretexte, fui ținut neîntreput acolo până sara, fără să înțeleg pentru ce; apoi am fost dus la prietenii noștri... D..., ca să isu masa cu Lucetta.

Dar când sara fui readus de guvernanta mea pe la orele opt și, jumătate am vrut să mă duc de a dreptul la bunica, sas.

Căci, drept vorbind, de odată fusese isbit de desăvîrșita ordine, care se restabilise în toate lucrurile de aerul de pace adincă, pe care-l luase odaia ei.

În penumbra fondului vedeam nemîșcat șozând pe tata la căpătâiul patului, ale căruia perdele date înlături cădeau frumos în falduri, iăsând să se vadă pe perina, drept în mijloc, capul bunicei ce adormise. Infățisarea ei avea o nuanță de prea mare regularitate, de sfîrșenie, de veșnicie ca să zic așa.

La intrare, aproape de ușă, mama și eu sora mea lucrau, stînd de o parte și de alta a unei șifonere — locuri pe care obișnuise să le ocupe de când se îmbolnăvisese bunica, pe când vegheau.

Cum mă zăriră ele imi făcură semn cu mâna: „Incețisor, incețisor, nu face șgomot, eă doarme“. Abajural lămpei arunca o lumină mai vie

asupra lucrului lor care era un teanc de buțele mici și patrate de mălase, verzi, negri, bene, cenușii, în care recunoșteam băcățele de rochiile și din pălăriile lor vechi.

În primul moment am crezut că-s lucruri care se obișnueste a se pregăti astfel pentru mribunzi, dar, când întrebai, incetișor, puțin ca îngrijat, ele imi explicară: erau niște șasouri care le croiseră și aveau să le coasă, pentru fi date spre vînzare în folosul unei societăți caritate.

Le-am spus că înainte să mă cule aș vră să mă apropiu de bunicea și să încerc a-mi da bună seară; iar ele mă fac câțiva pași spre pat, însă, când ajunsesem în mijlocul odăii, luându-seama, după ce schimbaseră împreună o privire — Nu, nu, ziseră de odată amîndouă, glas șoptind, vino napoișă n'o tulbari.

De altminterca în aceeași clipă mă oprise eu singur, mișcat, pironit... pricepusem...

Cu toată spaima care mă ținutise în loc, miram că bunica nu e eă de puțin neplăcută privit; cum nu văzusem morți până atunci, și inchipaiseam până în ziua aceea eă, odată sulle plecat, trebuiau să devie toți, chiar din prima clipă o hădenie descarnată, inexpresivă, cum su capetele scheletelor.

Dar, din potrivă, ea avea un scris nesfîrșit de liniște și duiosie, era tot frumoasă, și păr reintinerită, și în desăvîrșită liniște.

Atunci mă străbătu unul din acele triste scurte licăriri de fulger, care străbat uneori e petele copilașilor ca pentru a le îngădui să trebe dintr'o scurtă aruncătură de ochi abisur întrezărite, și-mi făcuî următoarea reflexie: Ce putea să fie bunicea în cer? Cum să pricep ac

nurile fură atunci îndreptate asupra casei, care numai decât fu aprinsă. Au adus atunci pompieri, să stingă focul, dar cei din launtrul casei strigau: «Cărați-vă de aici, că altfel tragem și asupra voastră».

Dinaintea gloanțelor pompierii s'au retras. Soldații au închis atunci țările cu apă, așa că cei din casă n'au avut cu ce să stingă focul. Intreaga casă ardea și curînd s'a și prăbușit înmormântînd sub jar, cărămidă și grinzi pe toți cei din casă și din curte.

O altă telegramă vestește:

Trupele rămase credincioase țarului de trei zile sunt tot în foc. Ele trebuie să lupte nu numai împotriva răsculaților, dar și împotriva soldaților cari s'au dat pe partea revoluționarilor. În Moscova întreaga ulițe sunt barricadate cu petri, lemne și alte lucruri. Când vor să treacă, trupele sunt primite cu salve de împușcături. Se trage asupra lor și de pe ferestre și din podurile caselor, de unde s'au aruncat și bombe. Soldații au tras cu tunurie, în oraș ard toată ziua casele și toate ulițele sunt pline de sânge, de răniți și de morți. **Revoluționarilor au și ei șase tunuri și zic că nu se lasă până nu pun stăpînire pe întreg orașul.**

NOUȚĂȚI.

A R A D, 29 Decembrie 1905.

— **Reserviștii sub arme!** Mercurii toți rezerviștii celor două clase din urmă au trebuit să meargă sub arme. Jale mare au lăsat acasă: soții nemîngăiați, părinți bătrîni și copii nevinovați. Și nici nu se știe măcar cîta vreme vor fi ținuți sub arme.

La toate acestea sunt de vină partidele cari în Dietă se trag în degete cu M. Sa și în urma neînțelegerilor nu s'a putut ajunge să fie votat în Dietă dreptul de a se face recrutarea.

la dedublare, când ceea-ce rămîne spre a fi înmormântat rămîne astfel păstrat în tocmai ca mai înainte, vai! până și expresia...

Pe urmă, n'am retras fără să mai întreb pe nimeni, cu inima sfîșiată și sufletul buimac, scutezînd să le mai cer confirmarea nenorocirei, de care o ghicisem atât de bine, și preferînd să nu mai aud pronunțîndu-se cuvîntul de care mă ameam.

Indelungată vreme de atunci înoace, micile așuri de mătase au rămas legate în mintea mea, și ideea de moarte.

CEI DOI FRĂȚI.

— Povestire populară. —

Doi frați călătoreau împreună. În namiază au poposit într'o pădure ca să se odihnească. Când s'au trezit, au observat aproape de dînșii o piatră pe care erau scrise următoarele cuvinte:

„Acela care va găsi această piatră să meargă în pădure spre răsărit; în cale are să dea de un ursoiș, să-l sară; pe celalalt țarm, are să vadă ursoaică cu puil săi; să ia puil să fugă spre munte, fără a se întoarce înapoi. Acolo are să vadă o casă și în casa aceasta are să găsească fericire.

Atunci cel mai tinăr zise: — Haidem împreună, poate că vom putea să găsim pe păruș, vom lua puil de urs, ne vom duce în casa aceea și vom găsi amîndoi fericirea.

Dar, cel mai în vîrstă răspunde: — Nu mă voi duce să caut puil și te sfătuiesc și pe tine să stai locului.

„Mai întîiu cine îți spune că are vre-o inscripția aceasta? Poate că e numai

— Toba va bate. În virtutea unei porunci a ministrului visteriei țării, direcțiunile financiare au luat măsuri ca dela 2 Ianuarie 1906 încolo să se execute ori cine pentru cea mai mică sumă de bani cu care ar fi dator statului. Toți aceia deci, cari ar fi în întîrziere cu orice sumă afară de darea directă (porția împărătească) — să grăbească a plăti pentru a nu li se aduce la casă — toba!

— **Nu emigrați!** Dăm sfat tuturor celor ce ar voi să plece în America, să stea acasă! Căci e rău în America. Eată de pildă ce scrie »Unirea« în numărul său din urmă:

Poporul nostru emigrează numai de câțiva ani, și emigrează nu pentru a se așeza definitiv într'un anumit oraș.

Vine într'un oraș oare-care. Caută de lucru. Dacă află, e bine, rămîne; dacă nu, să duce mîla departe și umbliă pînă află! De multe ori umbliă pînă rătăcește, numai știe nime despre el, apoi nepricepîndu-l nime nu-și află lucru, și pe urmă, să prăpădește, moare pe undeva.

Poporul Român, în America este încă nomad. Acesta este termenul cel mai bun.

În timp scurt am deja două probe. În Cleveland s'a construit o stradă. La tocirea ei au fost aplicați peste opt sute de Români. A dat iarna, s'a împușinat lucrul dintr'o cauză ori alta, azi sunt numai 250 de oameni, cari lucră. Mîne ori poimîne vor fi și mai puțini, apoi vor pleca cu toții. Unde? nici ei nu știu. Săd pe un trea ori tramvai electric, unde să oprește, să dau jos. De află lucru rămîn, de nu nu, merg mai departe.

Este al doilea caz recent în orașul Yonogstown. O fabrică de sîrmă și alte obiecte de fier a dat lucru, la peste 400 de Români. Trei-zeci de case cu etaj erau ocupate de acești oameni. Nu știu din ce cauză s'a închis fabrica, și într'o săptămîna au plecat toți oamenii aceștia. Unde? Unde vor afla lucru! Iacă deci viața Românului e nomadă. Cîte într'un centru de Români, azi să află 2000 de persoane, familii abia sunt trei-zeci! Nu e cu puțință a asigura un centru. Unde este lucru, să duc acolo sarmenii oameni.

Așa stînd lucrurile, se poate observa, cum trebuie pusă baza organizării parochielor. Azi ai o mie de credincioși. Mîne două-sute, poimîne nici unul. De faci un paș greșit, o socoteală pripită, o lumă după-ce s'a deschis biserica, să poată vinde la dubă. Preotul român, aie! e adevărat misionar. Nu are nimic sigur, vai de el, dacă nu-și are un razim oare-care.

glumă și, pe urmă, poate că n'ai putut ceti bine, și dacă am admite că aceasta ar fi adevărul, vom petrece noaptea într'o pădure, nu vom mai găsi părușul și vom rătăci. Chiar dacă vom găsi părușul, îl vom putea oare trece? Poate că e lat și repede și, dacă-l vom trece, vom putea lua puil? Ursul ne poate zdrobi și în loc de fericire vom găsi moartea. Pe urmă dacă vom reuși să luăm puil, ne va fi peste mîna să fugim fără a ne odihni pînă la munte. Ș'apoi, nu ne spune ce fericire se găsește în casa aceasta, poate că o fericire cu care noi nu vom avea ce face.

Cel mai tinăr răspunde:

— Eu nu sunt de părerea ta. Nu de giaba e scriș pe piatră. Înțelesul e scurt și cuprinzător. Mai întîiu, nu ai de învins un pericol așa de mare; dacă nu ne vom duce noi, poate găsi un altul piatră și fericirea în locul nostru și noi nu vom avea nimica; ș'apoi, fără muncă nimica pe lume nu poți face; pe urmă nu vreau să fiu socotit de fricos.

Atunci cel mai mare zise:

— Tu cunoști proverbul: cine vrea prea mult, n'are nimica, ori âstalt: „mai bine vrabia din mîna decît cioara din par“.

Cel mai tinăr răspunde:

— Și eu am auzit spunîndu-se: „cine să teme de lup, nu se duce la pădure“, ori, „apa nu curge sub o piatră nemișcată“. Mi-se pare că e vreme de plecare.

Cel mai mare pleacă iar cel tinăr rămase pe loc.

Ceva mai departe, în pădure, cel mai mic găsi un păruș, îl trece și pe mal văzu ursoaică, care dormea. El luă puil, aleargă fără a se întoarce și ajunse la munte.

Se întîmplă cîte odată, și aceasta la anumite timpuri, că fabricile sunt aproape toate închise. *E dureros și sfîșietor a vedea atuncia cum umbliă oamenii pe stradă, aproape cerșind, cum sunt stropiți cu apa, să se depărteze dela ușa fabricelor.*

— **Căsătoria celor obligați la serviciul militar.** Ministrul de interne Kristoffy în înțelegere cu ministrul de honvezi a dat un ordin către comitate și orașe în cauza căsătoriei celor din clasa a treia obligați la serviciul militar. În sensul ordinului, acei obligați la serviciul militar, cari aparțin cl. 3 de asentare și cari în împrejurări normale încă dela începutul lui Martie s'ar fi putut căsători în casul când n'ar fi fost găsiți apti pentru armată, dar n'au făcut-o aceasta din pricina stării de ex-lex, se vor putea căsători dela 1 Ianuarie și fără de concesiune specială. Despre această dispozițiune ministrul de interne a încunoștințat pe toate consulatele și ambasadele din străinătate.

— **Din Voivodeni** primim o scrisoare despre o mășimă de lucruri bune pe cari le-a săvârșit acolo judele comunal și episcopul Luca. În înțelegere cu preotul, de 24 de ani acest harnic fruntaș al satului a muncit pentru buna stare a satului. Luăm ast cu plăcere despre cele scrise și dorim fruntașului Luca încă mulți ani de viață, să poată lucra pentru binele neamului.

— **„Evening Standard“** publică o convorbire ce a avut unul din redactorii săi cu un prizonier politic rus, care a beneficiat de amnistia dela 30 Octombrie, scîpînd din închisoarea fortăreței Selusseburg, unde a stat 16 ani.

Dînsul deși nu are mai mult de trei-zeci și șapte de ani, pare însă bătrîn ca de 60. A fost arestat la 21 ani, pe cînd era student la Varșovia.

Iată ce povestește dînsul asupra celor ce a suferit în timpul captivității sale:

Primele șase luni am fost legat în lanțuri de o bară de fier, care străpungea un zid al celulei mele și de care toată noaptea sentimentele trăgeau, spre a nu mă lasă să adorm.

Primăvara cînd Neva deborda, stăteam în apă pînă la genunchi.

Ca hrană, primeam apă dimineața, varză la prînz și apă seara.

Și acum îmi sună în urechi, țipetele prizonierilor nebuni, înnebuniți de suferințele îndurate.

Unul din acești prizonieri ne mai putînd rezista supliciuului acesta, și-a turnat conținutul unei lămpi de gaz, și și-a dat singur foc.

Abia ajunse în vîrf, și o mulțime de oameni îi oșise înainte. Și îl duse la țarg și îl numiră rege. El domni cincî ani, într'al șaselea un alt rege, mai voinic decît dînsul, îi declară războiu, luă orașul și-l alungă de pe tron.

Atunci fratele cel mai mic începu a rătăci și se întoarce la cel mai mare. Acesta trăia liniștit la țară și nu era nici bogat nici sărac.

Amîndoi frații își povestiră viața lor.

Cel mai mare zise:

— Vezi c'aveam dreptate, am trăit liniștit, și tu care ai fost rege, gîndește-te cît de chinuită și-a fost viața.

Cel mai tinăr răspunde:

— Nu-mi pare rău de întîmplarea din pădure: e adevărat că acuma nu mai sunt nimica dar ca să-mi împodobesc bătrîneța, mintea mi-e plină de aduceri aminte, pe cînd tu nu ai nici una.

H A Z.

— Îți place să te plimbi singur?
— Da. O! singur! Aceasta e unica mea plăcere.

— Și a mea.
— Așa? Atunci, haid'să mergem amîndouă să ne plimbăm...

Cînd a cunoscut'o. Doi însurați vorbesc despre chipul cum au făcut cunoștință cu nevestele lor.

A.: Eu am cunoscut pe nevastă-mea numai cu 20 zile înainte de cununie.

B.: Durere, dragă prietine, eu pe a mea am cunoscut'o numai cu 20 de zile după cununie!..

Un altul și-a tăiat arterele dela gât, cu o bucată de geam.

Ceea-ce trebuie să se știe, e că cu toată amnistia mai sunt încă cinci prizonieri în această infernală închisoare.

— **Redacțional.** *Incepând cu ziua de azi, ziarul nostru va fi girat din nou de redactorul responsabil dl Sever Bocu.*

— **O mică întrebare.** Sub acest titlu ni-se scrie:

Notarul Bardi din Soborșin, care fără de nici o genă merge la „papa român“ Ogneanu și cere să-l deschidă biserica, să controleze dacă nu sunt ascunse puști și dinamită. Călă profanare! Dar în fine s'a întâmplat.

Acum ni-se pune întrebarea: Cu al cui ordin a mers notarul să profaneze biserica noastră? Dacă cu ordin mai înalt — pentru ce nu s'a dus cu antistia comunală, care e autoritatea, pe când un notarăș încă nu e autoritate, ci numai un scriitorăș al comunei?

Oare toate acestea să nu le știe dl preot, care nu mai e din vremuri vechi, ci e preot modern. Ori doară fiindcă e frate de cruce cu notarășul i-a descuiat ușile sfintei biserici, aprinzându-i luminarea și conducându-i prin toate unghiurile până și prin turnul bisericeii, — de unde mânia lui Dumnezeu putea foarte ușor pe întunec să-i rostogolească pe trepte până jos; zi să le fi făcut toate acestea numai în puterea prieteniei?

Ne mirăm de treaba aceasta și cerem dlui ărinte lămuriri, mai ales, că tot cam pe atunci vedeam în fruntea convocărilor la adunarea oporală din Soborșin oprită în urma metehnelor rofului Hunyady Károly, care numai de acțiuni omănești nu voințe să audă, ci mai bine de inimă. Dovadă că însuși a mijlocit la ministru oprirea adunării informându-l de răcoale românești pe Murăș, influențat de altcum și de jidan.

Credem, că dl Ogneanu va da un răspuns. Este pentru cinstea bisericeii să se știe tot: ce și cum s'a petrecut?

— **Restaurarea antistiei comunale în Lipova Eri, Joi,** s'a făcut în Lipova restaurarea antistiei comunale, pe un nou period de trei ani. Alegerile, față de cari s'a manifestat o viață interesantă, au fost conduse de protopretorul Baróthy Ferencz și au decurs toate în ordine. Jude comunal a fost ales *Iosif Mindl*, jude al doilea *George Georgevici*, cassar *Aurel Saviciu*. La celelalte posturi, alegerea s'a făcut cu aclamație.

— **„După revoluția română“.** Sub acest titlu Dr. Mero Samu, de meserie avocat în Borș-Ineu, ear de lege — jidan, scrie în „Arad és Vidéke“ (dela 28 c.) un articol mai lung decât Ziua lungă jidovească. Deși nu l-a întrebat nimeni, dl Mero (înainte cum s'a numit?) își spune părerile asupra — nației românești.

Recunoaște, că de revoluție nici vorbă n'a fost. Zice: „Intr'adevăr e ciudat, ca omul să trăiască aici printre Români, în virtutea chemării (? Red. T.) sale să fie zilnic în atingere cu poporul și totuși să nu vadă nici un fel de pregătire primejdioasă; în foile, cari se tipăresc însă în orașele îndepărtate să fie înștiințări pe larg despre tulburările din micile noastre sate“...

De ce n'a scris dl Sămi lucrurile acestea îndată după ce a văzut, că „Arad és Vidéke“ își umple coloanele cu știri mincinoase despre revoluția română? De ce a lăsat până să între „hai ve!“-ul în patrioții de toate soiurile ear asupra Românilor să se trimită jandarmi și cătane?

De altcum și acum numai de aceea scrie, să sperie și mai rău pe Unguri. Intreg articolul ăsta țintește adică: să arate, că puținii Unguri de printre Români, ori mai bine: cei câți-va *Jidovi* (după cum recunoaște și dl Sămi) sunt totdeauna în mare primejdie, căci și dacă sunt Români pe pace acum, cine știe dacă nu le va veni minte să facă revoluție mai târziu?!

Pentru asigurarea acelor Unguri cu perciuni

dl Sămi propune: 1. să se facă și pe satele românești casărmi și să se aducă acolo cătane, mai ales honvezii de nație ungurească și 2. să se facă printre români gimnazii.

Tare foarte bine: cel puțin acele cătane și honvezii vor învăța românește. Și să se facă gimnazii ungurești și la Pleșcuta n'avem nimic împotriva. Numai jupăni cu duceanele și cărciumele să fie liniștiți, că atunci dorm bine și Ungurii dela Hodmezővásárhely

Avein însă ceva de zis împotriva celor ce scrie dl Sămi despre preoții și învățătorii români. Zice că aceștia sunt de viață la toate (și când trimit elienți cu procese dlui Sămi?) căci ei a-lăță poporul împotriva Ungurilor și de când cu ajutorul de stat au ajuns domni așa de mari, în cât călătorește pe el. II, așa că dela Borș-Ineu și până la Arad tot vorbă românească auzi, pare că ai fi între Predal și Sinaia!

Una nu ni o spune dl Sămi: dea ori tatăl dsale cu ce nume și pe ce clasă a călătorit dela *Munkács* încoco?

Atragem de altfel luarea aminte a Românilor din acele părți asupra jupănilor Sămi, care dacă nu el, apoi de bună seamă tatăl său a venit pe aici cu *pinkel* și *flucriță*... Printre „Români proști“ s'a înfilit însă, (că Românul merge și la jidov cu procese) și acum, că s'a înfilit cătă: își bate joc și strigă împotriva Românilor.

— **Mulțumită publică.** În vremea celor două luni, cât am stat închis în temnița Aradului, numărășii prietini și cunoșcuți m'au cercetat și dela mulți am primit scrisori de îmbărbătare. Imi țin de datorință a-le exprima tuturor și în deosebi redacțiilor ziarelor: „*Gazeta Transilvaniei*“, „*Telegraful Român*“ și „*Trapelul*“, cari au avut amabilitatea a-mi trimite gratuit ziaarele lor, adăuc simțita mea mulțumită.

Arad, 29 Decembrie 1905.

Sever Bocu.

— **„Luceafărul“.** Anul IV. Nrul 23 — 24 a apărut cu următorul sumar: 1) Thanatos de Al. Ciura. 2) Mângâiere de M. Cuntan și Atăta mi-a rămas de M. Popovici (poesii). 3) Dascălul Vintilă de I. Agărbiceanu. 4) Tăcere de Z. Bărsan (poesie). Adă. Kálich de C. C. Ionescu. 6) Securișul de A. Toma (poesie). 7) Victimele peșterei Ialemicioara de Vasile Pop. 8) Verde, frunza-I verde de G. Prut (poesie). 9) Visul lui Manole fragment: din „Mănăstirea Argesului“ compoziție de Iacob Mureșanu. Cronica etc. Ilustrații. Concepțiunea Mariei, de Murillo, Madonna Sixtină de Rafael și portretul compositorului Iacob Mureșianu.

— **Transportarea rămășițelor pământești ale regelui Alexandru la Cruședol.** Din Belgrad se anunță, că ex-regina Natalia a cerut guvernului sârbesc să-i extrada rămășițele pământești ale fiului ei, cari sunt depuse provisoric în cimitirul din Belgrad. Ex-regina Natalia are intențiunea a așeza pe fiul ei în mănăstirea Cruședol lângă tatăl său Milan. Pentru a putea duce aceasta în îndeplinire, ex-regina va cere permisiunea monarhului nostru.

— **Primejdia păcurarului.** Departe, departe între munți, ocolo își petrece viața păcurarul român. Abia dacă odată de două-ori pe an coboară în sat, să dee seamă stăpânului. Ioan Todorăș e păcurar și el, în munții Bihorului, la Budureasa. Grijește de oi. Zilele trecute a făcut foc în gura unei peșteri, unde se retrăsese dinaintea urgiei vremii: a frigului și vântului. Când mai înceta vântul, i-se părea că aude clopotul dela mica biserică din sat. Dar nu numai sunetul clopotului, ci și alt șgomot — primejdie — auzise. A sărit în picioare. Știa că ia venit dușmanul său și al turmei sale: ursul! Ursul care de câteva zile îl zeciuța rău turma. L'a văzut și prin întunec. S'a repezit asupra lui cu băta. Loviturile grele nu-l prea amețeau însă pe urs, care avea căpățina tare. Ci furios, ursul se repezi asupra ciobanului. O luptă desnădăjduită se încinse între cioban și urs. Ciobanul căuta cu ori-ce

preț să ajungă a pune mâna pe cuțit, să-l implante în urs, iar acesta își adăncea tot mai tare ghiarele în umerii păcurarului. În clipa asta se auzi o detunătură. Fiul de 12 ani al păcurarului trase, așa la noroc, cu pușca. Dragostea pentru părintele său îl îndemnase să tragă cu pușca în urs. Tot așa de ușor ar fi putut să nimerească înșă și pe tatăl-sen. Dumnezeu i-a îndreptat însă bine mâna. Ursul mugi una, ghiarele slăbiseră și deodată căzu la pământ și se rostogoli la vale.

Păcurarul scăpă, mulțumită glonțului puștei descărcate de fiul său.

S'au asezat amândoi ear la foc. Tatăl slăbit de pierderea de sânge, adormi între ear fiul iubitor îl străjui și toată noaptea nu lăsa ca focul să se stingă. Privea la tatăl său adormit, și se gândea ce Crăciun trist era să aibă, dacă voia lui Dumnezeu nu i-ar fi îndreptat bine mâna.

Să laudăm pe Domnul!

— **Jidovi hoți.** Din Zelau se scrie, că în săptămâna viitoare se va judeca la tribunalul d'acolo procesul pornit contra Jidovilor Moritz Fuhrmann și Bernat Mühstein cari au jefuit anul trecut oficiile de dare din Zelau și Nagykaroly, au fost însă prinși când voiau să treacă în Galiția. D'asemeni a fost prins zilele acestea și alt tovarăș al lor, Izrael Niderberg ș'anume în Hamburg, când tocmai voia să ia drumul spre America. O parte din bani s'au găsit la el.

— **Dacă vrei să scapi de boala de inchețuri, reumă, dureri de dinți și de cap, precum și de răcelile ivite prin nebăgare de samă, folosește spre acest scop *Universal Fluid* (spirit mentholi aromat-comp) unul dintre cele mai potrivite medicamente bune spre frecare și uncece folosește mai mult, care e făcut din plante bine miroșitoare și e un medicament plăcut și *astamparator*. *Universal Fluid* e în vânzare bună și la morburile vechi precum și la cele nouă și și acolo unde s'a folosit și a'te fluide, acesta este *năntrecut*.**

Precul unei sticle cu o carte de îndrumare cu tot face 1 cor. 50 bani. Trimis prin postă cor., la comandarea alor 3 sticle, să trimite fără cheltuială. *Scribanek Kálmán*, farmacist la „*Crucea roșie*“ Timișoara, Hunyadi-tör.

— **Cadouri de Crăciun.** Asortiment colosic de bogat în ciornice de aur și argint lanțuri de lorgnette pentru dame, bijuterii brilliant, tot felul de obiecte de argint cu purturi foarte ieftine la Grallert I. și fiul, ceasornicar și giuvelier Arad, piața Andrassy Nr. 22

— **S-a deschis prăvălia de coloniale a** Rudolf Baumann Arad, Piața Tököly în colostrăzii Lázár Vilmos. Un isvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de felul apoi vin tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. remân deosebită stimă *Baumann Rudolf*.

Invitări și petreceri

— **Invitare.** Tinerimea română din muna Comlăuș (O-St.-Anna) cu ocaziunea știrii sfintei biserici, vă invită cu onoare la trecerea de joc împreună cu Concert și prezentățiune teatrală ce-l vor aranja în ziua doua de Crăciun, 26 Decembrie c. v. 1905 (27 noiembrie c. n.) în localitatea salelor de învățământ dela școala I și a III-a sub conducerea dlui învățator Dimitrie Simea, în favorul bisericii din loc. Inceputul la 7 ore seara Prețuri trării: Loc I, 2 cor.; loc II, 1,20; loc de 80 sit. de persoană. Comitetul aranjator. Oferim marimioase și suprasolviri se primesc cu plăcere la adresa dlui George Brădean, cassatorului, și se vor cuita pe cale ziaristică. Domni cari sosesc cu trenul de sears din care parte, vor avea trăsuri la dispoziție.

ULTIME ȘTIRI.

Scandale mari.

Budapesta, 29 Decembrie. Scandal mare petrecut ieri în *Trencin*. Congregații n'au putut să lase la jurământ pe noul fișpan ross gula. El numai înconjurat de jandarmi a înălțat să intre în casa comitatului. Când a sosit și plecat, la stația căii ferate au încălțat supra lui cu ouă clocite și bruci de spadă.

La *Selmeczbánya* noul fișpan n'a putut zice jurământul, căci n'a venit nimeni să-l fișantor. Când a sosit și plecat din oraș, au aruncat asupra lui cu ouă clocite și i-au ridicat un arc (partă) negru.

Scandale mari au mai fost la *Ugva* unde fiind în oraș noul fișpan, l'au aruncat cu petri, și arestat mulțime de inși. La *Nagykároly* unirea comitatului a fost împărțiată de jandarmi.

Concurs

Pentru chromatica (boiangeria, vâpsoria) poporului român.

Dorind a completa datele, ce am căpătat în urmăre, câțiva ani, prin un concurs făcut în țară, multe date culesse în celelalte părți leușite de țară, institui personal un concurs cu următoarele premii: premiul I. 150 lei, premiul II. 100 lei și premiul III. 50 lei.

Preoții, învățătorii, mazișii, răzeșii samoșnenii, țărmeșii cu știință de carte, și ori-ce Român, care ocupă cu astfel de meserie, sau cae având cunoștința cuvenită dorește a ne ajuta în această muncă, locuind în Austro-Ungaria, Basarabia, Bulgaria, Sârbia, Turcia și Grecia, sau în ori-ce parte locuită de Români sunt rugați să adune date necesare relative la modul, după care sărăciile din localitate vâpsesc lămurile de bumbac, țepă, în, mătășurile, lemnul, paie și noiele.

De asemenea, modul cum vâpsesc ouăle, țepă și florile caselor; procedeele de intrabușă pentru a vâpsi aluaturile, vâzi, rachiuprecum și cum își pregătesc salimanurile și, în fine, și ori-ce alte însemnări, ce vor fi de cuviință.

Descrierea va fi limpede făcută arătând în numirile populare ale substanțelor de vâpsire, fie ele de natură minerală, vegetală sau animală. Se vor desemna figurile instrumetelor întrebuintate, arătându-se numirile lor și părților lor.

Se va indica de asemenea cu uare amănunțime descrierea românească a culorii (leș) și modul de preparare, precum și numirea românească a țesăturii sau obiectului confecționat.

Pe lângă descrierea de mai sus, făcută în scris, concurenții vor fi buni și trimite prin scrisori (transportul privind-ne pe noi fire de lână, țepă, etc., precum și rădăcinile, lorile, lăgerii și frunzele sau cojile și de substanțe de natură minerală sau animală, șunele instrumetelor ce să întrebuintează, și cărțile trebuie să fie scrise pe numele lor popular.

Data concursului se începe în ziua publicării acestei, și lucrările cu materialul adunat trebuie să fie trimise cel mai târziu până la 1 Septembrie stil vechiu 1906, pe adresa următoare: Domnului doctor C. I. Istrati-București.

Una lună după aceasta, adevăratul necesar comisiei, ce voi constitui, să se poată prezenta, voi face cunoscut în mod public rezultatul concursului, și voi trimite premiile în drept, și lucrările premiate vor fi publicate, ca și în trecut, în „*Buletinul Societății Române de Științe*” din București.

Toate ziarele și revistele, din toate țările locuite de Români, sunt rugate a publica acest anunț.

București, 6 Octomvrie 1906

Dr. I. Istrati.

Bibliografie.

Curs practic de limba mazără de Iuliu care cuprinde: exerciții de citire, intuiție și gramatică, precum și elemente din metodică, Geografie, Istorie și Constituție se va căpăta numai la Tipografia diecezană Arad Révay-u. nr. 10

Carte aprobătoare. Imnul minister de culte și instrucțiune prin rezoluțiunea dela 14 Noemvrie a. c. Nr. 4396, a aprobat Curs practic de Constituția patriei de Iuliu Vuia.

A apărut anul 11—12 anul XXXIX din revista „*Convorbiri literare*” cu următorul cuprins: G. Murnu: *Iliada*, cântul XII trad. în hexametre). N. Iorga: *Târșorul*. H. Chenă: Documente privitoare la scrierile lui Vasile Alexandri (corespondența cu colonelul Pisosli). V. Părvan: *Relațiile lui Ștefan-cel-Mare cu Ungaria*. Șt. D. Popescu: *Localizarea industriilor în România* (studiu de geografie economică). Quidam: *Evaluarea populațiunii României pe baza natalității și mortalității*. I. Petrovici: *Contribuții la utilitatea logice*. I. Aureliu Condrea: *Din elementele latinești ale limbii române* seria III. G. Bogdan-Duică și Alex. Lăpădatu: *Dăruie seamă* (I. Scurtu, M. Eminescu. Scrieri politice și literare, vol. I.: N. Dobrescu. Fragmente privitoare la istoria bisericăi române: D. Dan, *Măstăstirea și comuna Putna*. I. A. R.: Două scrisori dela Eminescu și Creangă. Bibliografie.

In editura librăriei *Ciurcu*, din Brașov au apărut următoarele cărți:

1. Puterea credinței și operațiunea ei Magică, de Isidor Ieșanu	Cor. 5.—	porto 30 fil.
2. Carte de rugăciune pentru liniștimea	Cor. —40	
3. A fost odată, șeasă povestiri, de E. P.	” —20	
4. Rozalba povestită, de E. P.	” —32	
5. Rozioara din spinii, povestită, de E. P.	” —32	
6. Bonetă-roșie povestită, de E. P.	” —32	
7. Prințul Arici și prințesa Broască de E. P.	” —08	
8. Cenușca, povestită de E. P.	” —08	
9. Imblăciul din cer, povestită de E. P.	” —08	

ECONOMIE.

Situațiunea sumară a Băncii Naționale. Arad, 29 Dec. Decembrie a. c. s'a încheiat cu suma de lei 362,379.834 la activ. Față cu activul din săptămâna trecută se constată un minus de 4,527.450 iar de cel din anul trecut epoca corespunzătoare un plus de 95,023.391 lei.

Rezerva metalică aur a fost de 79,275.236 lei contra 58,136.563 lei. Imprumutul contra efectelor publice 4,588.700. Bilete de bancă în circulațiune 241,472.430 contra 245,661.760 din săptămâna trecută și 172,555.090 epoca corespunzătoare din anul trecut.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.
— Cota oficială pe ziua de 28 Dec. —
Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Aprilie 1906 (100 clgr.)	17'04—17'06
Secară pe Aprilie	14'06—14'09
Orz pe Aprilie	14'26—14'28
Cucuruz pe Mai	13'58—13'60
Grâu de toamnă pe 1906	16'70—16'72

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Aprilie 1906	17'06—17'08
Secară pe Aprilie	14'06—14'08
Ovăș pe Aprilie	14'26—14'28
Cucuruz pe Mai	13'58—13'60
Grâu de toamnă pe 1906	16'70—16'72

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
” ” ” mic	” 160.—
” brut ” mare	” 156.—
” ” ” mic	” 158.—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15'60—15'70
” 79—” ”	” —
Secară: 100 ”	12'60—12'70
Orz: ” ”	13'30—13'40
Ovăș mercantil 100 klgr.	12'60—12'70
” cernut ” ”	—
Cucuruz nou ” ”	12'90—13'00
” vechiu ” ”	—

Tirgul de porci din Kőbánya.
De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 126—128 fil.; Calitate sirbească: grei, părechea peste 260 klgr. 127—128 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 130—132 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

POȘTA REDACȚIEI.

D-lui Dr. I. M. Șiria. Trei milioane (din partea fiecărui suflet românesc!) de mulțumiri. Îi vom face loc de — cinste.

P. V. în O.: 1) Poști de a dreptul să-i scrii (Ilyésfalva, u. p. Szilágy-Cseh). 2) Când se vor strânge cele 250.000 coroane. 3) Se crede că la primăvară.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

B. Miu., Comoriste. Abonamentul e achitat și pe 1906 întreg. Restanță n'a fost nimic.

E. Băieșan inv., Valeageogelului. Am primit 3 cor. abonament pe 1905. Foaia îți trimitem și pe 1906.

D. V., Abrud. Foaia apare de 5 ori pe săptămână. Noi de aici trimitem regulat.

A. P., Sârd. Regretăm că nu vă putem da.

Un cetitor, Pâncota. 1. Grădina așa poți mântui de hireană, dacă le scoți cu rădăcina de tot. Dacă ai multe, adă la oraș, le poți vinde cu bun preț: 2. Pe spinarea mânăzilor cearnă cenușă și bate cu mâna pe ea. Asta o faci până atunci până ce toți per.

Redactor responsabil: Sever Boen.
Editor-proprietar: George Nichin.

De vânzare.

In comuna Cinteiu să află o boltă a asociațiunii de consum, care e proprietatea noastră, e menținută pe acți, e situată la mijlocul comunei, va să zică la locul cel mai bun.

Constă dintr'o casă cu una grădină de 800, o boltă provăzută cu de toate mărfurile, două chilii, una măgăzină pentru băutura și o tindă cu drept de a vinde băutura cu sticlă pecetluită dela 1/2 litru în sus și drept de trafic!

Doritorii de a cumpăra aceasta boltă, să pot prezenta în comună, unde direcțiunea le va da toate informațiunile; în-virtutură de 18,000 coroane la an.

Cinteiu, 25 Decembrie 1905.

Cu învoirea direcțiunii:
Ioan Dema,
președintele asociațiunii.

ANUNȚ.

Averea mea proprie în comuna Székás-Offelia

25 holde katastrale
și casă cu duchian;
din acest pământ 23 holde e arători și 2 holde e livez

se vinde din mână liberă.

Voitori de a cumpăra se ostenească la subscrișul de a se tocni.

Pământul se vinde și deosebit de casă.

La caz de nu s'ar vinde până în prima lui Martie, se dă în arândă.

IOAN ARDELEAN.

■ In atenția celor ce zidesc case! ■

Teodor Cioban zidar diplomat și
arhitect, - ARAD,
Deak Ferencz-uteza 34.

Cu onoare încunoștiitez pe onor. public, că

in bransa arhitectonica

execut tot felul de întreprinderi de transformări de zidiri vechi,
repararea de biserici române și școli, precum și zidirea lor.

Cu planuri și bugete servesc gratuit. Comande primite
atât în loc cât și în provincie. Prețurile-s foarte moderate.

Cu stimă

Teodor Cioban.

Deschidere de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștință că în Arad, în casa
Contelui Pocia — (îngă cafeneaua Japán), — sub Nr. 9, Jó-
zsef-főherczeg-ut, am deschis

un atelier igienic de friserie

unde, prin experiențele câștigate în decurs de mai mulți ani
în străinătate, sunt în poziție să servesc fin și conștientos pe
clientii mei.

Sunt specialist în tunderea părului și bărbei, apoi în îngri-
jirea mânilor și picioarelor după sistem american, precum și
în confecționarea a tot felul de lucrări de păr.

Îngrijirea antiseptică a părului și bărbei! Serviciu antiseptic!

Cu stimă:

Aulich János

Serviciul prompt și conștientos!

Unde se adună Români?

La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern,
cu odăi curate, foarte elegante și foarte eficiente.

Unde e locul de întâlnire al
inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului
„Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veri-
tabilă de — **Schwechat?**

In restaurantul „Palatin“
al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele
mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul o o o o
o o o o „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad,
cele mai bine găsite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restau-
rantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fiecare Sâmbătă, se capătă
cârnați proaspeți și carne de porc. Abonamente
se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientos!

Asigurări contra focului: case,
bucate, mobile, vestimente, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCII GENERALE DE A-
SIGURARI MUTUALE SIBIENE

TRANSYLVANIA

primesce oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichiz, Bihor, Ciad, Caraș-Severin, Timiș
și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele mai
favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale au termen fiex, rețe-
zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru fecolți,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste se
urmă dela 50—500 cov. se plătesc la moment în zona
morții întemplate:

2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobil,
mărfuri, produse de câmp ș. a.:

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine,
recoltate ș. a prin spargere;

4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz,
ovăș, viță (vinea), plante industriale: cânepă, in, hînă,
nătrățuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la
agenturele noastre locale și cercuare mai în de-
tare comună și direct prin

Agentura „TRANSYLVANIA“ în Arad

Strada Săbăheay nr. 1. — Telefon nr. 399.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul,
grâul, secăra, ovăzul și toată economia!

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad, — strada lemnului (Fa-utoza) — No. 1
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndosulitoare și sprijinit pe
cele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și Amer-
ică aflu în plăcută poziție a produce și servi pe ono-
o o o cu tot felul de mașini agronomice

din material de primă clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase o—o—o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secară, vîșcă,
mătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, cură-
pluguri (Seitană), prese de vin, pompe presum și alte articole de pi-
nițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigăriii miel și mori, după
cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșea
mașinăriiilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de
abor și treerătoare, motoare de benzina, petrolou, spirit sau gaz,
garantând totdeodată, atât de construcțiunea mașinilor cât și de ma-
terialul cel mai bun.

Bifestuez totdeodată lueruri de încălzitorie și tot felul de re-
paraturii de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinșit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o